

Meistras priverčia Eliezerį atiduoti jam savo auksinį dantį – jį ištraukia surūdijusiu šaukštu.

Kaliniai priversti stebėti į kariamus kalinius. Kartą pakiriamas mažas vaikas, kažkaip susijęs su Bunos sukilėliais. Dėl siaubingų gyvenimo sąlygų ir vis didėjančios mirties grėsmės daugelis kalinių tampa žiaurūs, bet kokia kaina siekdami išlikti. Eliezeris taip pat pamažu praranda žmoniškumą ir tikėjimą tiek Dievu, tiek aplinkiniais žmonėmis.

Eliezeris atsiduria ligoinėje, kur jam operuojama sužalota pėda. Tuo metu naciai nusprendžia evakuoti stovyklą, nes rusų kariai vis artėja ir jau ruošiasi išvaduoti Buną. Per pūgą kaliniai išvaromi į mirties žygį: juos priverčia eiti daugiau kaip penkiasdešimt mylių iki Gleivico koncentracijos stovyklos. Daugelis miršta nuo šalčio ir išsekimo. Gleivice kaliniai vėl suvaromi į gyvulinius vagonus, mirties kelionė tęsiasi. Kai traukinys pasiekia Buchenvaldo koncentracijos stovyklą, iš šimtų žydų gyvų pasirodo likę tik dvylika. Likimo išbandomi Eliezeris ir jo tėvas padeda vienas kitam išgyventi, tačiau Buchenvalde tėvas miršta nuo dizenterijos ir fizinio smurto. Eliezerį kartu su kitais kaliniais 1945 m. balandžio 11 d. išlaisvina amerikiečių kariai.

ARKADY FELDMAN

Kaliningrado simfoninio orkestro direktorius ir vyriausiasis dirigentas, Kaliningrado garbės pilietis Arkady Feldmanas gimė 1947 m. Ukrainoje. 1966 m. baigė Kaliningrado muzikos mokyklą, 1966–1974 m. studijavo Saratovo valstybinėje konservatorijoje. 1974–1986 m. dirbo Novomoskovsko muzikos mokykloje ir dramos teatre, įsteigė kamerinį orkestrą.

1987 m. A. Feldmanas Kaliningrade įkūrė simfoninį orkestrą, ir tai buvo didžiulis kultūrinis įvykis mieste. Jis taip pat daug prisidėjo prie Kaliningrado regioninio muzikinio teatro kūrimo.

Arkady Feldmanas sukūrė simfoniją, trio, kvartetų styginiams instrumentams, kūrinių chorui, romansų, dainų vaikams, koncertą fortepijonui su orkestru, poemą violončelei su orkestru, preliudų fortepijonui, pjesių Rusijos liaudies orkestrui, rašė muziką Novomoskovsko, Smolensko, Ivanovo, Pskovo, Kaliningrado, Oištyno dramos teatrų spektakliams.

PROJEKTO KŪRYBINĖ GRUPĖ

„Nakties“ vertimai (iš prancūzų į anglų) – MARION WIESEL

„Nakties“ ištraukų vertimai (vokiečių kalba) –
prof. REINHOLD BOSCHKI

„Nakties“ ištraukų vertimai (rusų kalba) – dr. YURIY TKACHOV

Kompozitorius JOSEPH NESS

Kompozitorius RAYMOND GOLDSTEIN („Birkat Kohanim“ arr.)

Vykdomasis prodiuseris –

Dr. JERRY GLANTZ (Boca Raton, Florida, JAV)

Vykdomasis prodiuseris –

Ing. MATTHIAS DÜSTERHÖFT (Hanoveris, Vokietija)

Vykdomasis prodiuseris –

Dr. KATTY W. COHEN (Boca Raton, Florida, JAV)

Projekto vadovė – LYUDMILA NOVOZHILOVA (Kaliningradas, Rusija)

„PowerPoint“ pristatymas –

LIOR AZOULAI – „Moxie“ kūrybiniai sprendimai

PROJEKTO KŪRĖJŲ PADĖKA: p. Edelgard Bulmahn,

p. Frank-Walter Steinmeier, dr. Michael Banzhaf,

p. Rital Herrmann ir p. Friedemann Nitschke, p. Alan Berger,

p. Benjamin Maissner, p. dr. Andre Perry, Jungtinių Amerikos

Valstijų Vašingtono Holokausto memorialiniam muziejui,

Vokietijos užsienio reikalų ministerijai

KONCERTO VILNIUJE RENGĖJAI IR PARTNERIAI:

Kl valstybinis
choras VILNIUS



Asociacija „Tarptautiniam
bendradarbiavimui
ir tolerancijai“ (Vokietija)

Ne pelno siekianti organizacija
„Holokausto nakties projektas“ (JAV)

Lietuvos žydų (litvakų)
bendruomenė



INFORMACINIAI RĖMĖJAI:



Vilniaus diena



PASAULINĖ
PREMJERA

2019
01 29

LEIB GLANTZ ORATORIJA

Chorui, orkestrui ir solistams aranžavo JOSEPH NESS (JAV)
Tarptautinei Holokausto aukų atminimo dienai

HOLO KAUSTO NAKTIS

ATLIKĖJAI:

DANIEL MUTLU (kañtorius, JAV)

HELENA GOLDT (sopranas, Vokietija)

RITA SCHTEINFER (smuikas, Izraelis)

GRIGORY YANOVSKY (violončelė, Izraelis)

EKATERINA BERGSTEDT (obojus, Švedija)

Aktorė ELŽĖ GUDAVIČIŪTĖ

Choras VILNIUS

(vyr. dirigentas ARTŪRAS DAMBRAUSKAS)

Kaliningrado simfoninis orkestras

(meno vadovas ir dirigentas ARKADY FELDMAN)

Maskvos žydų sinagogos vyrų kapela

(meno vadovas ALEXANDER TSALIUK)

Kaliningrado muzikinio teatro choras

(meno vadovas KONSTANTIN BELONOGOV)

Kaliningrado choras KIRILICA

(meno vadovė MARINA BUKOVA)

Dirigentas ARKADY FELDMAN

KONCERTO PROGRAMA

Leib Glantz / Joseph Ness oratorija „Holokausto naktis“

1. Ashrei
2. L'chu Ne'rane'na
3. Pne Na
4. Al Tash'li'chei'nu
5. Yitgadal Ve'Yitkadash
6. Uvenucho Yomar
7. Acharei Moti
8. Ezkera Elokim
9. Tal
10. Kol Adonai
11. Ki Hi'neh Ka'Chomer
12. Ahavti
13. Machnisei Rachamim
14. Haloch Ve'Karata
15. Ana Be'Choach
16. Ein Ke'Er'ke'cha
17. Birkat Kohanim
18. Nitshu Tzlalim
19. Be'Tzeit Yisrael
20. Sh'ma Yisrael

PROJEKTAS „HOLOKAUSTO NAKTIS“

Projekto tikslas – prisiminti Nobelio taikos premijos laureato **Elie Wieselio** (1928–2016) gyvenimą, skambant garsaus žydų muzikos kūrėjo **Leibo Glantzo** (1898–1964) muzikai. Elie Wieselis knygoje „Naktis“ aprašė savo, tuomet penkiolikmečio paauglio, išgyvenimus Aušvico, Buchenvaldo ir kitose koncentracijos stovyklose.

Projektas „Holokausto naktis“ neša žinią: **„Turime sustabdyti neapykantą tiems, kurie šalia mūsų, nes tai vėl gali sukelti genocidą!“**

Leibo Glantzo muziką aranžavo garsus amerikiečių kompozitorius **Josephas Nessas**.

Elie Wieselio prisiminimų knygos „Naktis“ ištraukos skambtos šalies, kurioje vyksta renginys, kalba. Klausytojų pojūčius sustiprina vaizdo instaliacijos, ekrane rodomas dainų vertimas.

LEIB GLANTZ

Atrodė, kad jo žodžiai kyla į dangų kaip angelai. Klausydamasis Leibo Glantzo tarsi girdėdavai žmogų, kuris kalbasi su Dievu. Jo nepaprasto grožio lyrinis tenoras skambėdavo lyg iš kito pasaulio. Muzikinis pasirengimas, puikus hebrajų kalbos mokėjimas, gilus religingumas ir nuostabus balsas Leibui Glantzui leido kurti muzikines maldų interpretacijas, kurių kiekvienam žodžiui jis suteikdavo naują spalvą ir prasmę. Leibas Glantzas buvo vienas žymiausių kantorių, žydų liturginės chorinės muzikos aukso amžiaus chorvedys. Leibas Glantzas gimė 1898 metais Kijeve. Leibelė (taip buvo švelniai vadinamas) pirmą kartą kaip kantorius pasirodė būdamas aštuonerių. Žinia apie nepaprastus vaiko gabumus greitai pasklido Europoje.

Glantzą skambinti fortepijonu mokė žymus ukrainiečių pianistas ir kompozitorius Nikolajus Tutkovskis. Kijevo muzikos konservatorijoje pas garsų sovietų kompozitorių Reinholdą Glierą jis studijavo fortepijoną ir kompoziciją.

1926 m. liepą Glantzas išvyko į Jungtines Amerikos Valstijas, ten mokėsi pas profesorių Aspinolą, operos dainininkų Enrico Caruso ir Benjamino Gigli vokalo pedagoga.

1954 m. Glantzas su žmona Miriam ir dviem vaikais emigravo į Izraelį.

Leibas Glantzas sukūrė 216 religinės ir kitokios muzikos kompozicijų. Yra dainavęs operų ir klasikinės muzikos kūrinių tenorų partijas. Mirė 1964 m. sausį Tel Avive, scenoje prieš didžiulę auditoriją.

JOSEPH NESS

Josephas Nessas – kompozitorius, instrumentininkas ir šimtu kūrinių aranžuotojas, jam artimi tiek liturginiai, tiek koncertiniai žanrai.

J. Nessas įgijo muzikos ir kompozicijos magistro laipsnį Manhatano muzikos mokykloje Niujorke ir Sakralinės muzikos magistro laipsnį žydų teologijos seminarijoje, žydų muzikos koledže. Yra dirigavęs garsiems orkestrams ir chorams, atliekantiems Brahms, Beethoveno, Stravinskio, Mendelssohno muziką. Josephas Nessas – kompozicijų „Jokūbo kopėčios“ (Jacob's Ladder, 2004), „Akedah“ (2005), „Sarah ir Hagara“ (premjera 2006 m. Hartfordo universitete) ir kt. autorius.

29 metus Josephas Nessas yra vyriausiasis Beth El šventyklos Vakarų Hartforde (Konektikutas) kantorius. Jo vadovaujamas orkestras ir choras pelnė tarptautinį pripažinimą.

ELIE WIESEL

1928 m. rugsėjo 30 d. tuo metu Rumunijai priklausiusiame Sigeto (Sighet) mieste gimęs Elie Wieselis gyveno kaip ir daugelis žydų vaikų – jo pasaulis buvo šeima, religija, bendruomenė ir Dievas. Tačiau tas pasaulis sugriuvo, kai kaimo žydai 1944 m. buvo išvežti į nacių koncentracijos stovyklas. Stipriausias ir žinomiausias Holokausto literatūros kūriny yra pirmoji Elie Wieselio knyga „Naktis“, pasakojanti apie penkiolikmečio Aušvico, Bunos, Buchenvaldo ir Gleivico mirties stovyklose patirtą siaubą. Knyga rašytojas jamžino visų Holokaustą išgyvenusių žydų atminimą. Savo gyvenimą jis paskyrė tam, kad nė vienas iš mūsų nepamirštų, kas nutiko. Buvo atkaklus žmogaus teisių gynėjas, kovojo su spauda ir genocido apraiškomis daugelyje pasaulio šalių.

E. Wieselis išleido šešiasdešimt knygų, 1986 m. pelnė Nobelio taikos premiją.

Mirė 2016 m. liepos 2 d. Niujorke.

„NAKTIS“

„Naktis“ – žydų paauglio Eliezerio pasakojimas, prasidedantis jo gimtajame mieste Sigete (Sighet), Vengrijos Transilvanijoje. Eliezeris studijuoja Torą (pirmas penkias Senojo Testamento knygas) ir kabalą (žydų misticizmo doktriną). Tačiau jam tenka nutraukti mokslus, kai deportuojamas mokytojas Moshe Beadle. Po kelių mėnesių grįžęs Moshe papasakoja siaubingą istoriją: gestapininkai užėmė traukinį ir visus nuvedė į mišką sušaudyti. Niekas Moshe nepatiki, laiko jį bepročiu.

1944 m. pavasarį naciai užima Vengriją, prasideda represijos. Sigeto žydai suvaromi į getus, vėliau sugrūdami į gyvulinius vagonus, ir taip prasideda siaubinga Eliezerio kelionė. Išsekę dar gyvi keleiviai atvežami į Birkenau, iš ten patenka į Aušvicą. Eliezeris ir jo tėvas atskiriami nuo motinos ir seserų, kurių daugiau niekada nebepamatys, nes jos žuvo dujų kameroje. Paauglys prisimena pirmą iš daugelio „atrankų“: naciai apžiūrinėja žydus ir įvertina, ar juos reikia nužudyti iš karto, ar skirti į darbus. Eliezeriui ir jo tėvui, regis, pasiseka, bet prieš patenkant į kalinių barakus jie suklupdomi prie atvirų krosnių, kuriuose naciai degina kūdikius.

Ką tik atykę žydai nurengiami, nuskutami, dezinfekuojami. Su jais elgiamasi nepaprastai žiauriai. Galų gale jie nuvedami į pagrindinę stovyklą Aušvice. Bunos darbo stovykloje Eliezeris dirba elektros detalių gamykloje. Dirbantys vergiškomis sąlygomis, mušami ir žeminami, badaujantys ir kaustomi baimės dėl nuolatinių „atrankų“ žydai vis dėlto stengiasi rūpintis vieni kitais.